

Umlaufová Veronika: Rehabilitace kognitivních funkcí u pacientů po poranění mozku.

/oponentský posudek magisterské práce/

Práce je věnována významnému tradičnímu tématu, které je zpracováno teoreticky a empiricky. Obsáhlejší teoretická část (s. 9-81) je členěna do tří kapitol. V první kapitole o poranění mozku je zpracován solidní soustavný nástin druhů poranění uspořádaně členěný podle vícero hledisek. V druhé kapitole je pojednáno o kognitivních funkcích. Kapitola je velmi dobrým výběrovým přehledem informací k tématu. Dá se k ní jednak uvést, že v soustavném přehledu kognitivních funkcí na str. 31 nahoře mezi nimi není uvedena představivost a návazně pak není výslovně samostatně zpracována. Tato kognitivní psychická funkce byla dříve v určité behavioristické koncepci zanedbávána až přehlížena. Po obsahové korekci při vývoji oboru je dnes chápána jako plnohodnotná součást kognice. Dále jsou v kapitole začleněny tzv. exekutivní funkce, jejichž zařazení do práce výslovně oceňuji ze stránky praktické i teoretické. Současně toto zařazení představuje zajímavý odborný úkol, protože tyto exekutivní funkce tak, jak jsou běžně chápány a autorkou na str. 46 charakterizovány, zahrnují v sobě výrazné konativní „sycení“, tj. nespádají jen do složky myslí označované jako kognice. Vzhledem k faktické funkční provázanosti psychických funkcí, čehož si je autorka vědoma (viz např. str. 31), je tato propletenost kognitivních a konativních proměnných náročná na rozlišování. V obsahově vhodně navazující kapitole třetí je zpracována rehabilitace u pacientů po poranění mozku. Zpracování je soustavné, zahrnuje podoblast profesně participační včetně účasti psychologa a neuropsychologa. Neuropsychologická rehabilitace je podrobněji zpracována včetně problému prožívání poranění mozku, uvedení principů neuropsychologické rehabilitace, modelů rehabilitace, neopomíjí oblast kognitivního výcviku a psychoterapeutické a ergoterapeutické zřetele. Cenné je zpracování oblasti rehabilitace kognitivních funkcí pomocí počítačů.

Celkově lze teoretickou část hodnotit jako dobře zaměřenou, vhodně členěnou a solidně informačně naplněnou.

Kladem práce je zařazení empirické části, která se orientuje zejména na porovnání rehabilitace kognitivních funkcí prostřednictvím počítačové podpory tréninku a prostřednictvím ergoterapie. Při smysluplném pojetí empirického šetření se autorka snažila vyrovnat jak nejlépe mohla s omezeními výzkumného prostředí, kde sběr dat proběhl. Stanovené cíle studie, zvolený projekt, metody a konkrétní pojetí procedury vyšetření s ohledem na respondenty, resp. účastníky výzkumu, kteří se mu podrobili, lze hodnotit kladně. Zpracování získaných dat je uspořádaně provedeno s ohledem na stanovené

výzkumné cíle. Individuální charakteristiky účastníků výzkumu poskytují potřebné informace. Na detailnější zpracování výsledků šetření navazuje obsahově rozsáhlejší diskuse a závěr studie, v nichž autorka širěji zvažuje a reflektuje dílčí i celkovější charakteristiky provedeného empirického výzkumu. Prokazuje zde náhled na rozsah a omezení dosažených zjištění a v určité míře i nad možnostmi účinnosti odborného nápravného zásahu ve zvolené oblasti. Tato stránka zpracování tématu je pak návazně dopracována s využitím dat z dotazníkového šetření, byť co do velikosti vzorku značně omezeného, jež má svoji informační přínosnost. Celkově je práce ukončena náležitým závěrem, obsahuje seznam užitých naší i zahraniční literatury a vybrané přílohy. Po formální stránce je práce zpracována pečlivě.

Závěr: Předloženou magisterskou práci V. Umlaufové lze hodnotit kladně a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 4.9.2006

PhDr. P. UHLÁŘ